

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز
معاونت بهداشتی

۵ دی ماه
روز ملی ایمنی در برابر زلزله و کاهش اثرات بلایای طبیعی

«همکاری همه جانبه دستگاه های اجرایی ملی و محلی
با مردم برای کاهش ریسک مخاطرات طبیعی»

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
معاونت بهداشتی

گروه مدیریت خطر بلایا

کمیته بهداشت کار گروه سلامت در حوادث غیر مترقبه

نقش حوزه بهداشت در نظام سلامت

✓ داشتن چشم سالم مستلزم داشتن پلک سالم است.

✓ حوزه بهداشت به مثابه پلک و نظام سلامت مانند چشم انسان است.

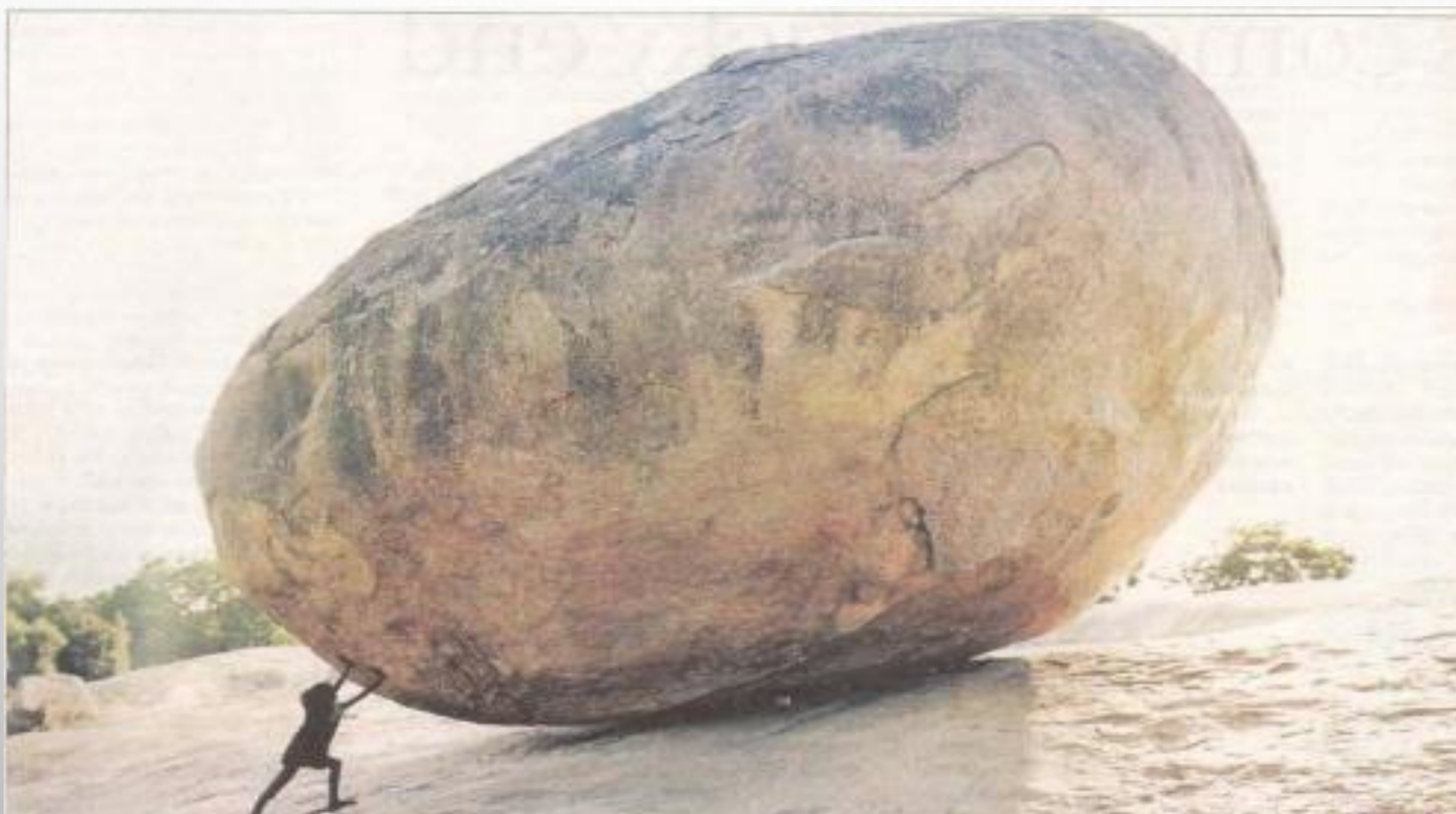
✓ تا زمان سلامت پلک و عملکرد طبیعی آن ، چشم هرگز متوجه وجود و اهمیت آن نیست.

✓ به محض وقوع مشکل در پلک و آغاز بیماری در چشم به اهمیت آن پی می بریم.

✓ پس پیشگیری و بهداشت را جدی بگیریم.

✓ با همین رویکرد ، پیشگیری از مخاطرات بر پاسخ به بلایا ارجح است.

پیشگیری از وقوع بلایا یک وظیفه است، هرچند که سنگین باشد

سوال؟

چرا زلزله های مشابه پیامدهای متفاوتی دارند؟

- یک کشته و ۴۰۷ مصدوم در زلزله ۶.۸ ریشتری واشنگتن سال ۲۰۰۱
- ۵۷ کشته و ۱۵۰۰ مصدوم در زلزله ۶.۷ ریشتری کالیفرنیا ۱۹۹۴
- ۲۵۰۰۰ کشته و ۱۳۰ هزار مصدوم در زلزله ۶.۸ ریشتری ارمنستان ۱۹۸۸
- ۲۶۲۰۰ کشته و ۳۰ هزار مصدوم در زلزله ۶.۶ ریشتری بم ۲۰۰۳

اسناد بالادستی و الزامات قانونی

- سیاست های کلی پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از سوانح طبیعی و حوادث غیر مترقبه ابلاغی مقام معظم رهبری
- بسته اجرایی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی موضوع ماده ۲۱۷ قانون برنامه پنجم توسعه
- کاهش خطر ناشی از مخاطرات طبیعی و انسان ساخت در سطح منابع و تسهیلات بهداشتی و جمعیت عمومی

قانون برنامه توسعه پنجم و ششم

- ✓ ماده ۴۰ بند الف و ب: ارتقاء ظرفیت های انسانی و زیر ساخت های لازم برای بهبود وضعیت ایمنی در کشور
- ✓ ماده ۱۹۵ تبصره ۴: ایجاد زیر ساخت ها و اتخاذ ساز و کارهای لازم برای مشارکت هرچه گسترده تر دستگاه های دولتی و بخش غیر دولتی در برنامه های دفاعی در شرایط جنگ و بحران

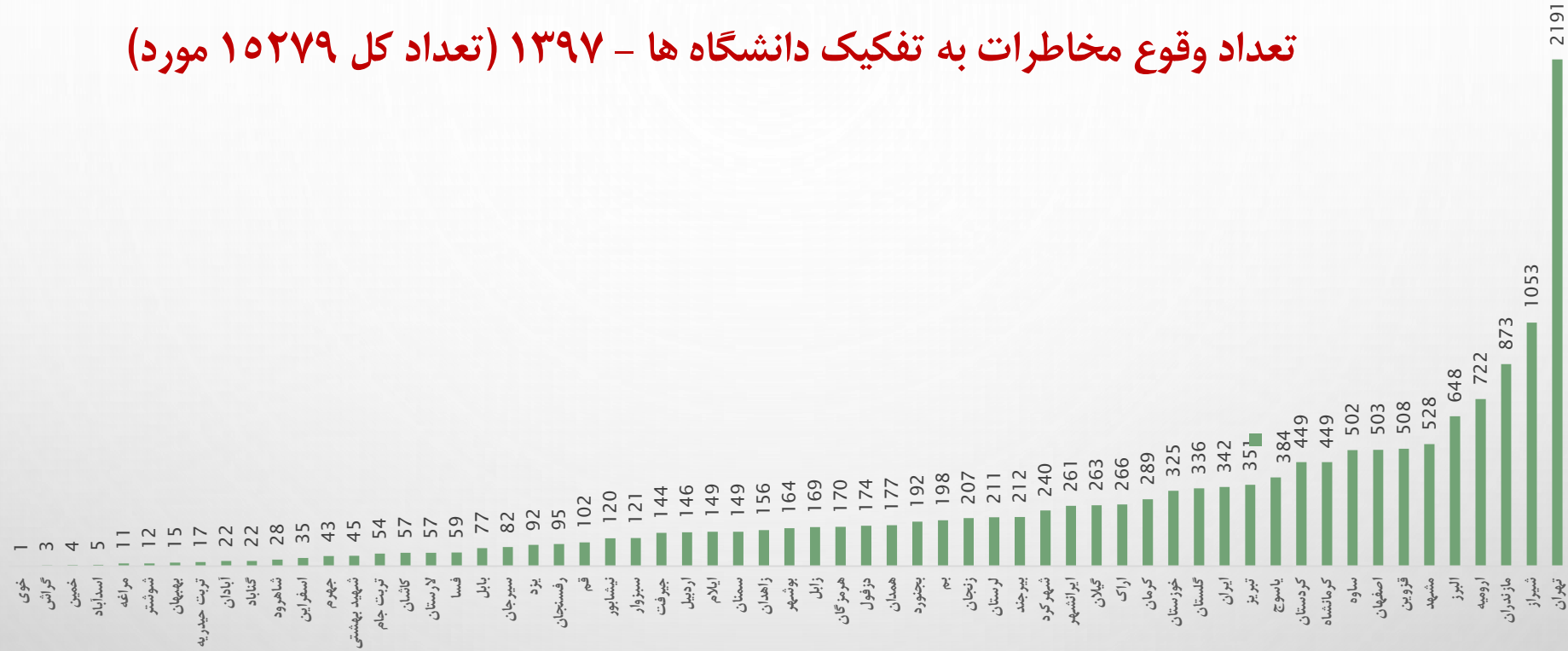
آئین نامه سازمان مدیریت بحران ماده ۳۳: دستگاه های ذیربط موظفند در تدوین برنامه های سالانه ، پنج ساله و افق چشم انداز وظایف خود ، ابعاد و اقدامات ایمنی در چهار مرحله مدیریت بحران را در برنامه خود لحاظ نمایند.

نقشه علمی سلامت: توانمندسازی مردم درشناسایی معضلات سلامتی و مداخله درسطح محلی

مقایسه مرگ و میر زلزله بم و مرگ و میر عادی 5 ساله شهرستان بم (پژوهشگر محمد رضا احمدیان)

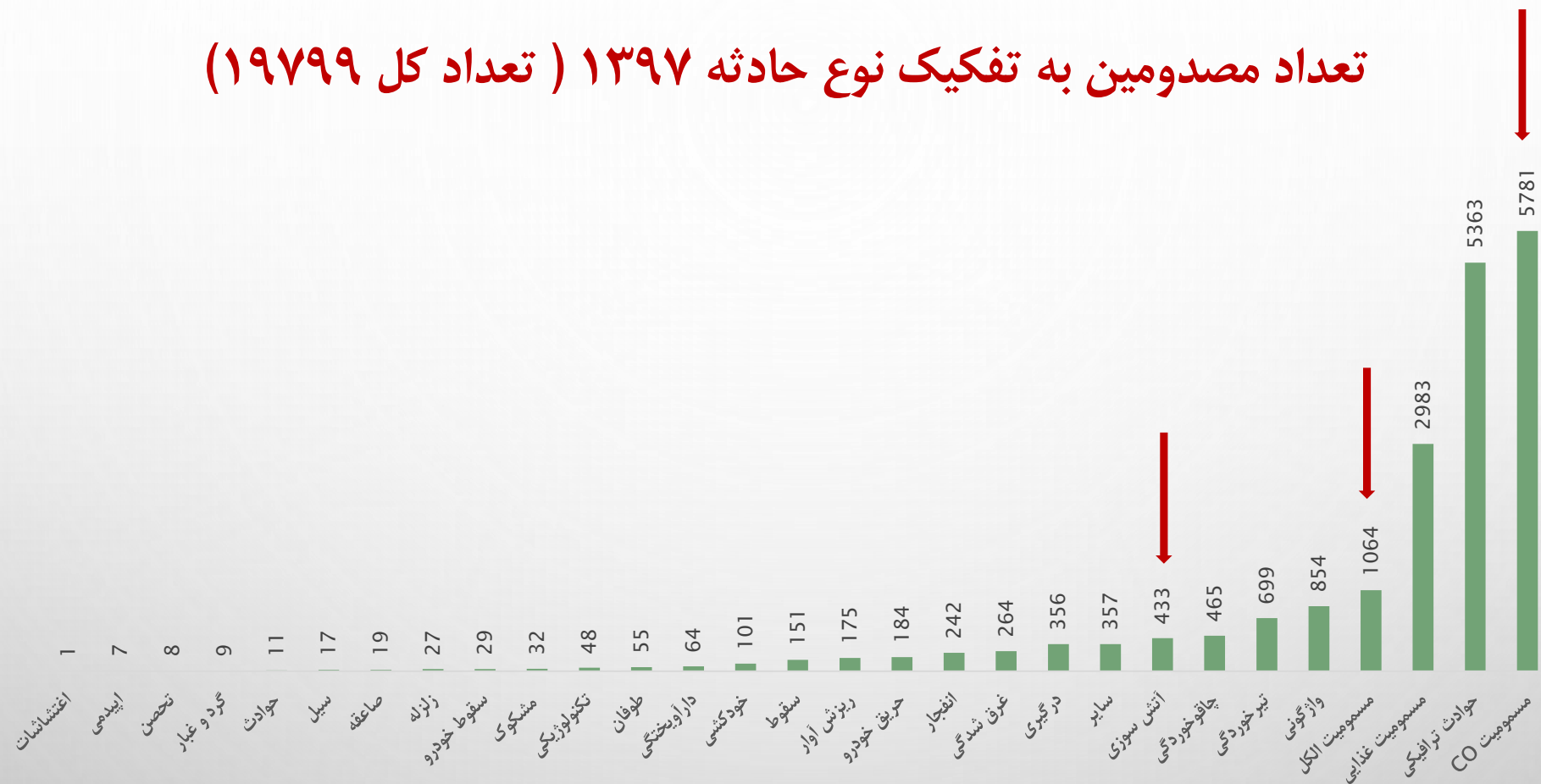
گروه	سال 1381-1377	زلزله بم-دی 82
جمعیت شهرستان	83936	100892
مرگ کل مردان	3523	12494
مرگ کل زنان	2560	18232
مرگ زیر 19 سال	912	14799
مرگ 20-39	866	9931
مرگ 30-59	1046	4043
مرگ 60 سال و بیشتر	3259	3055
مرگ زنان باردار	16	173
مرگ کودکان زیر 5 سال	42	6700

تعداد وقوع مخاطرات به تفکیک دانشگاه ها - ۱۳۹۷ (تعداد کل ۱۵۲۷۹ مورد)

چه تعداد از این مخاطرات قابل پیشگیری بوده اند؟

تعداد مصدومین به تفکیک نوع حادثه ۱۳۹۷ (تعداد کل ۱۹۷۹۹)

چه تعداد از این مصدومیت ها قابل پیشگیری بوده اند؟

تعداد مرگ به تفکیک مخاطره ۱۳۹۷ (تعداد کل ۴۰۰۵)

چه تعداد از این مرگ ها قابل پیشگیری بوده اند؟

پرو فایل حوادث از ۱۰/۱۰/۹۷ لغایت ۱۳۹۷/۱۲/۴ (۵۵روز)

ردیف	نوع حادثه	تعداد	دانشگاه های متاثر	مصدومین	فوت
۱	مسمومیت الک	۶	تهران، خوزستان، خراسان رضوی، شیراز، کاشمر، تبریز	۱، ۱۴۲، ۳ نفر ICU، ۱ نفر مرگ مغزی، ۳ نفر دیالیز	۸
۲	طوفان گرد و غبار	۸	کرمان، یزد، سیستان، بم، زابل، خوزستان، بوشهر و بندرعباس	۲۹۷، تعطیلی مدارس، تصادف زنجیره ای،	-
۳	زلزله	۸ (بالای ۴.۲)	کرمان، کرمانشاه، هرمزگان، یزد، خوزستان	۸۶ (یک زن باردار)، تخریب منازل مسکونی	-
۴	مسمومیت با آب	۲	کردستان (بانه و دیوان دره)	۲۰۴ (ترکیدگی لوله آب و آلودگی)	۱
۵	مسمومیت غذایی	۶	بم، کرمانشاه، کرمان، مشهد، اراک، خراسان جنوبی	۲۳۹ (دو مورد در مدرسه)	-
۶	مسمومیت CO	۱۳	خراسان رضوی، خراسان جنوبی، اردبیل، تهران، بروجن، شیراز، اصفهان، بم، یاسوج، اسفراین، کرج	۱۷۱ (سه مورد مدرسه و یک مورد مسجد و یک مورد حسینی، باشگاه ورزشی)	۱۵
۷	سیل	۵	کرمانشاه، خوزستان، ایلام، لرستان، خراسان جنوبی	۴ (یک مورد زن باردار)، یک مورد همراه رانش زمین	۳
۸	حمله حیوانات موذی	۳	خوزستان، بوشهر و بندرعباس	-	
۹	طوفان	۲	چهارمحال و بختیاری، کرمان		
۱۰	نشت گاز کلر	۱	قزوین		
۱۱	تصادف تانکر اسید	۱	سمنان		
۱۲	واژگونی تانکر سوخت	۳	اصفهان، زاهدان، کرمانشاه		
۱۳	انفجار واحد مسکونی	۱	اردبیل		۳
۱۴	مسمومیت با مواد ترک اعتیاد دست ساز	۱	شیراز		۱
۱۵	انفجار انبار دارویی	۱	زاهدان		-
جمع		۶۲	۳۸	۱۱۵۳	۳۱

هزینه این تعداد مصدوم و فوت، حتی با حداقل هزینه چقدر است؟

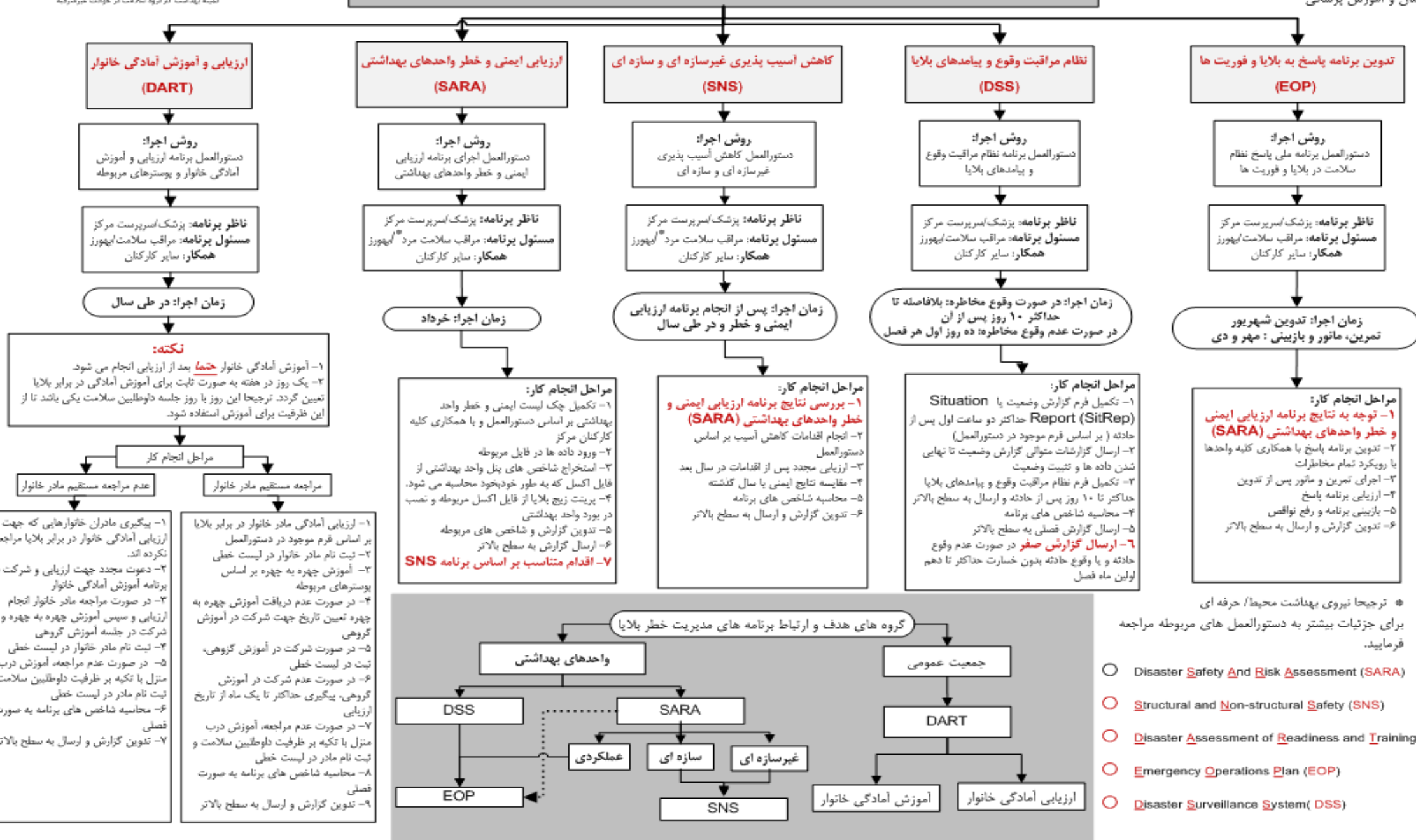
استراتژی های گروه مدیریت خطر بلایا

تاب آوری نظام سلامت در برابر بلایا و حوادث

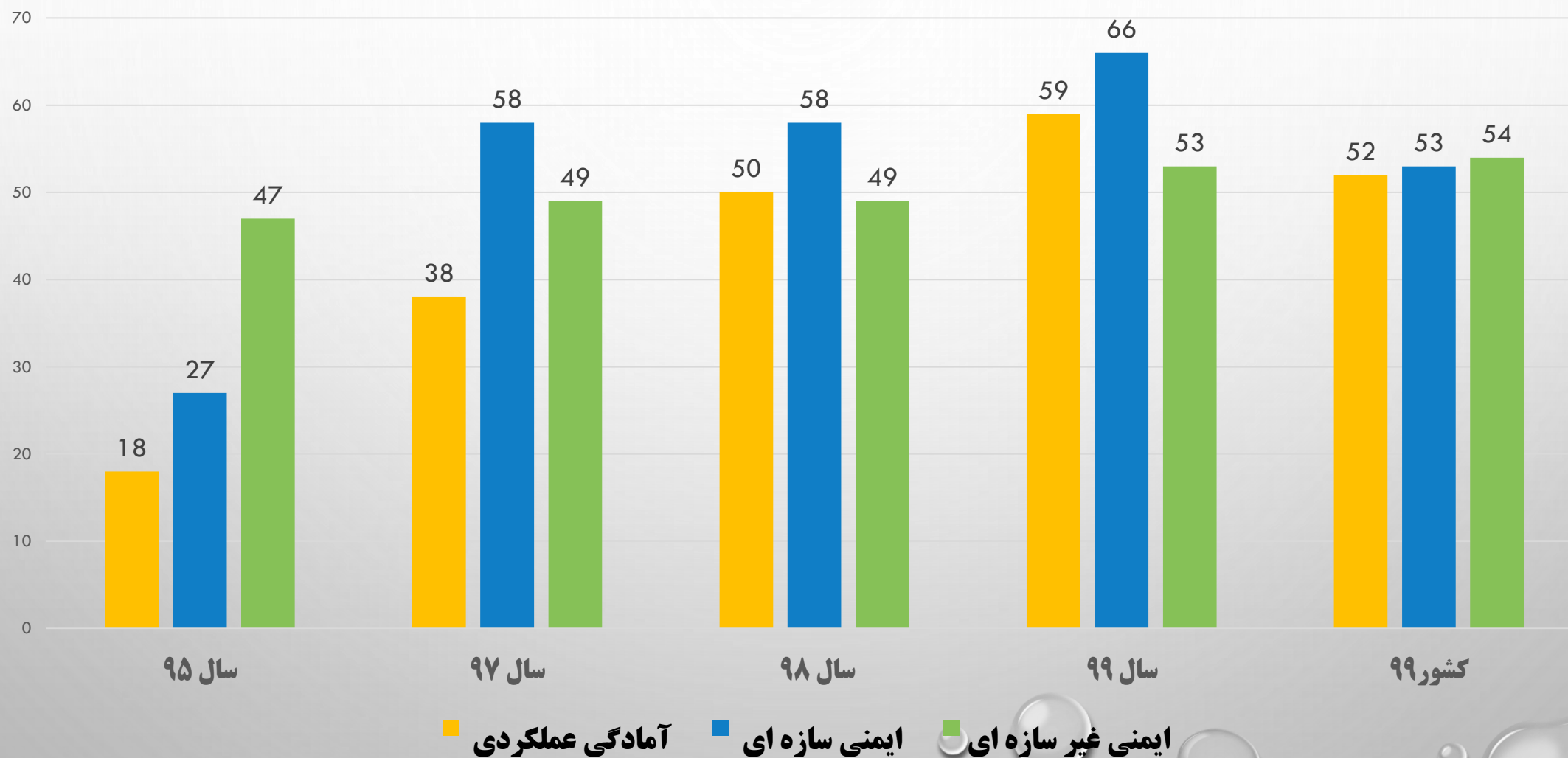
- اجرای برنامه ارزیابی ایمنی و خطر واحدهای بهداشتی
- اجرای برنامه نظام مراقبت وقوع و ثبت پیامدهای بلایا
- برنامه پاسخ نظام سلامت به حوادث و بلایا
- الزام بیمه واحدهای بهداشتی در برابر بلایا
- برنامه ارزیابی و آموزش آمادگی خانوار
- پیش بینی برنامه های مشارکتی / جامعه محور
- انجام پژوهش های کاربردی در راستای مدیریت مبتنی بر شواهد خطر بلایا

برنامه های مدیریت خطر بلایا در واحدهای بهداشتی

مقایسه شاخص های کشوری ایمنی واحدهای بهداشتی در برابر بلایا

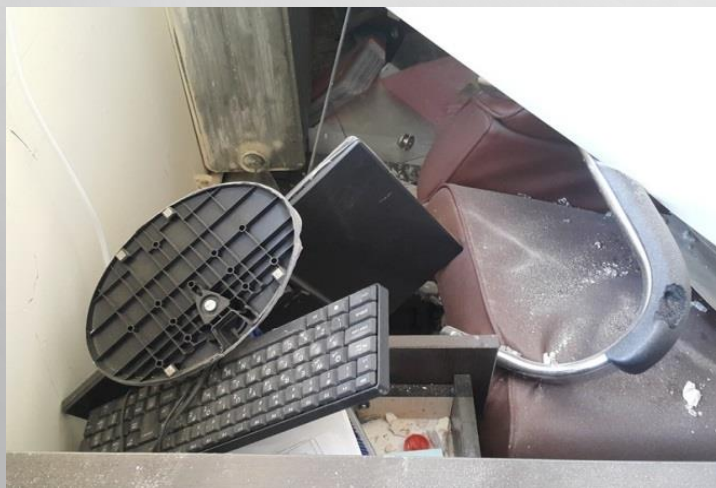

وقوع زمین لرزه ای به شدت ۵ ریشتر در تاریخ ۸ دی ماه ۹۵ ساعت ۲۶:۰۰ بامداد در منطقه نردین (شهرستان میامی) تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

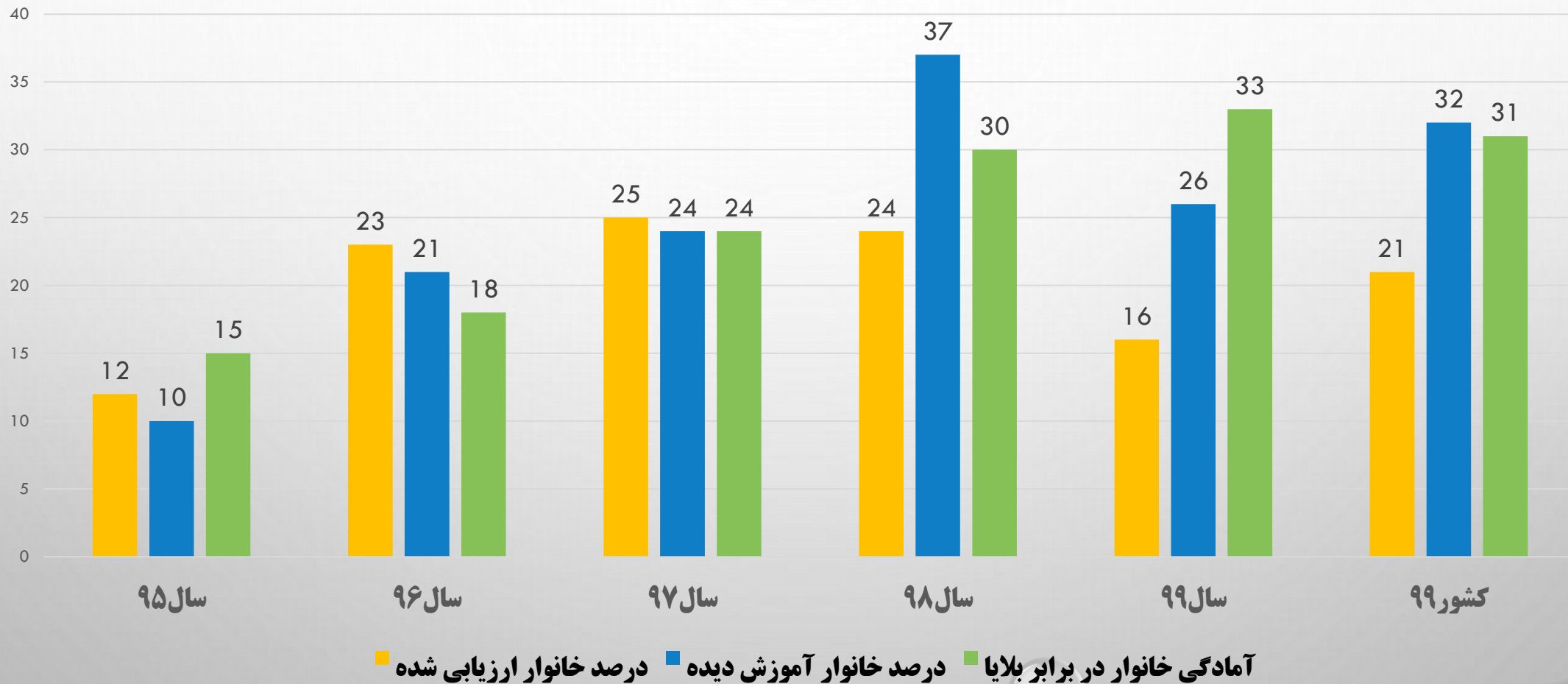

زلزله کرمانشاه

رشد شاخص آمادگی خانوارهای البرزی برای بلایا از سال ۱۳۹۵ الی ۱۳۹۹

حادثه معدن یورت گلستان

?????

چالش ها و کمبودها

❖ کمبود منابع مالی پایدار / نیروی انسانی آموزش دیده / درک خطر پایین در جامعه

❖ نبود رویکرد پیش فعال (پیشگیرانه) در حوزه مدیریت خطر بلایا که موجب تاب آوری نظام

سلامت می شود

❖ توجه گذرای مسئولین به امر مدیریت خطر بلایا فقط **در زمان وقوع حادثه**

❖ عدم وجود / نقصان حمایت از برنامه های جامعه محور در حوزه مدیریت خطر بلایا

به امید اینکه با آمادگی هر چه بیشتر در پیشبرد اهداف نظام سلامت و ایمنی
مردم عزیز کشورمان گام برداریم

